

Inspreken Eddy van Essen bij Politieke Markt 'Aankoop aandelen Twence'
d.d. 3-12-2024

Waarom willen Almelo, Oldenzaal en Twenterand hun aandelen Twence verkopen en willen Hengelo, Enschede en Losser deze aandelen overnemen? Zijn de kopers diegene die zo slim zijn, of zijn de verkopers nu zo dom?

Volgens Hengelo ondersteunen de AOT-gemeenten niet de strategische ontwikkeling van Twence tot regionaal duurzaamheidsbevorderaar. Wat is een DUURZAAMHEIDSBEVORDERAAR? Het is naar mijn bescheiden mening een marketingkreet van Twence om de suggestie te wekken dat je met het verbranden van ongesorteerd afval duurzaamheid bevordert, oftewel vooruithelpt.

We horen bijna dagelijks dat afval grondstof is. Dus Twence is geen afvalverbrander maar een grondstoffen verbrander? Puur afval bestaat uit stoffen die met de huidige stand van de techniek niet herbruikbaar of recyclebaar zijn. En daar gaat het mis bij Twence. Het is primair een elektriciteitscentrale met als brandstof recyclebaar en niet recyclebaar afval. Weliswaar halen ze er na verbranding nog nuttige stoffen uit maar deze werkwijze is volledig in strijd met de strategie van circulariteit, de zogenaamde R-ladder zoals gepubliceerd op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Materialen verbranden voor energierugwinning, de Corebusiness van Twence, is de laagste trede op deze R-ladder. Er is volgens Twence nog decennia afvalbrandstof beschikbaar, Don't Worry. Desnoods wordt het van heinde en ver opgehaald zoals AEB in Amsterdam doet die 1.800 ton per week ongescheiden afval uit Rome verbrand want dat is in Europees verband gezien heel erg duurzaam.

Twence was een vooruitstrevende afvalverwerker die al in 2012 het 10-jarige bestaan van de Twentse Afvalscheidingsinstallatie (TAS) vierde met een minisymposium. De toenmalige directeur was ervan overtuigd dat er meer afval moest worden gescheiden en om vollast te behouden meer afval moest worden geïmporteerd. Twence zou de focus leggen op grondstoffenproductie en hun sorteerinstallatie uitbreiden. Daar is helaas niets van terechtgekomen.

Waarbij de bouw en sloopbedrijven nog steeds met behulp van de TAS worden ontzorgd is nascheiding van het Twentse huishoudelijk afval niet aan de orde. Wel gaat Twence de mogelijkheid van sortering van bedrijfsafval onderzoeken.

Alle grote Nederlandse afvalenergiecentrales AVR, AEB, HVC, Omrin, Attero en binnenkort EEW beschikken over geavanceerde nascheidingsinstallaties. Binnenkort opent Attero een nieuwe lijn met een scheidingsrendement van 75-80%. Omrin en Attero produceren, als alternatief voor aardgas, een enorme hoeveelheid biogas.

De verwerking van het huishoudelijk afval van de Twentse huishoudens hoeft met een 'slimme truc' niet te worden aanbesteed. De klanten van afvalinzamelaar Circulus, waaronder Apeldoorn, Deventer en Zutphen betalen nu bijna de helft van het tarief dat

de aandeelhouders van Twence moeten betalen. Bovendien wordt bij de verbranding van dit afval het CO2 afgevangen en dat van de aandeelhouders niet.

De drie gemeenten die hun aandelen van de hand doen slaan voor haar inwoners 3 vliegen in één klap. Ze kunnen hun afval veel duurzamer laten verwerken op basis van nascheiding, tegen een concurrerende prijs en extra miljoenen investeren in hun gemeente.

VVD Hengelo heeft in hun verkiezingsprogramma 2022-2026 opgenomen: “Twence kan verzelfstandigd worden door de verkoop van de aandelen, die de gemeente Hengelo samen met andere gemeenten in dit goedlopende particuliere bedrijf heeft. Hiermee kan er ook eenvoudiger worden onderhandeld met andere afvalverwerkers.”

Het is dat ik in 2022 op mezelf moest stemmen anders had ik zeker VVD gestemd, mede om hun standpunt m.b.t. nascheiding. Citaat: “We zetten ons in voor een systeem waar afval achteraf wordt gescheiden (nascheiden)”. De VVD heeft iets uit te leggen aan haar kiezers.

De gemeenteraad wordt nu gevraagd in te stemmen met de aankoop van 40.000 aandelen Twence en hiermee een investering te doen van bijna 8 miljoen Euro zonder eerst een fundamentele discussie gevoerd te hebben over het nut en de noodzaak om aandeelhouder te blijven van Twence? (vraagteken) Of heeft deze discussie achter gesloten deuren plaats gevonden? Het is mij niet duidelijk hoe de partijen hier instaan of zal dit vanavond blijken?

Twence is al lang niet meer het bedrijf waarvoor het is opgericht. Verkopen van de aandelen brengt voor Hengelo geen enkel risico met zich mee. Het behouden van de aandelen en extra aankoop echter wel.

De invloed die de aandeelhouders hebben op het beleid is in de praktijk marginaal. Duurzaamheidsdoelstellingen kunnen ook op een andere manier worden bereikt.

De oprichting van een circulair ambachtscentrum werd afgeblazen omdat het te duur zou zijn. Hiermee had Hengelo de hoeveelheid te verbranden afval kunnen beperken en een echt duurzame stap kunnen maken.

Heeft de gemeenteraad zich afgevraagd wat de Hengelose inwoners ervan vinden?

Zouden zij ook niet liever het voorbeeld van Almelo, Oldenzaal en Twenterand volgen en hierbij de mogelijkheid creëren over te gaan op nascheiding? Een mooi onderwerp voor een door de gemeenteraad te initiëren referendum.

Zijn er vragen?

3 december 2024, Afval Informatie en Advies Hengelo, Eddy van Essen, adviseur circulaire economie.